

(א) [מוספתא פ"ג הי"ז], (ב) [מוספתא דמנחות פ"ג הי"ד וחמיס פ"יא הי"ז], (ג) [נדרין ע"ג ד"ג פ"י דר"ש], (ד) [ע"ש], (ה) [פ"י שהיו רבלין ערוך ערך להש"ן], (ו) [כרימות פת. וע"ש], (ז) [פ"י לו ולאנשי פ"טו כי היו לו בני בית לרוב], (ח) [פ"א שה"ל ט' וירקא ד'], (ט) [יומא ס"א:], (י) [ג"ס פ"ה ושי"ך בסמוך אחר מלת ולא לעשירים וכו', ו' וע"י מוס' יומא נ"ג ד"ה מין ומוס' זבחים כ"ד ד"ה הואיל ומוס' סוכה לו: ד"ה כ"ן].

מוסף רש"י

דהוה כריך ידיה בשיראי. כדי שלא ילכין ידו כשנל ונדס [כרייתות כ"ח]. בקינות סעודה. לאחר אפילו (ש"ס).

מוסף תוספות

א. דחשיב הסודר כמו גוף הלולה. מוס' סוף הש"ס.

מקום שנהגו פרק רביעי פסחים

נו.

**עין משפט
נר מצוה**

נח א מ"י פ"ה מלכות מעשה קרבנות הליכי:

רבינו הגנאל

ואוקימנא לה לר' יוסי ולר' שמעון, ומאי אף דקתני הא והא אלפת, והכי קתני נותנין ללפת ולכרוב, ר' יוסי אומר ואף לקפלוט, ר' יוסי הוא הגנאל קמא דפליגי על ר' שמעון. והנאי איך נותנין קמא דר' יוסי ולקפלוט, ר' שמעון אומר ללפת ואף לכרוב, ר' ש' הוא הגנאל קמא דר' יוסי, ומאי דקתני ת"ק ראשון, מסיף עליה בר פלונייה אף כן וכן. בן (א) נבי היין נותן פיאה לעניים טעונין ועומדין בפחת הגנה, אמר להם בני השליכו מעליכם ואני נותן לכם כפלים מעשר עני, לא מפני שאמרו חכמים אין נותנין פיאה לירק. ת"ד בראשונה היו מניחין עורות קדשים בלשכת בית הפרוה ולערב היו חולקין אותן, והיו בעלי זרועות נוטלין אותן בבורע, ומניחין הקדשים בעליהם לשמים כר', עד כדי שיהיו עולי רגלים והאין שמלאכתן נאה בלי דלם. תנאי קורות שקמה היו ביריחו, והיו בעלי זרועות נוטלין אותן בבורע, עמדו בעליהן והקדישום לשמים. עליהם ועל כיוצא בהן אמרו אי לי מבית חנן אי לי מלחישתן שהיו רכילין, אי לי מבית ביתוס אי לי מאלתן שהיו בעלי זרוע, אי לי מבית קתרוס, אי לי מקולמוסן שהיו חוקקין חוקקי און. אי לי מבית ישמעאל בן פיאה, הוא היה טוב ובני ביתו היו בעלי אגרופין, והם כהנים גדולים ובניהם גזברין, וחתניהן אמרכלין ועבריהם חובטין העם במקל. ת"ד ארבע צוחות צוחה עורה, שתיים ככניסה ושתיים ביציאה, ראשונה צוחה צאו מכאן בני עלי, שטמאי היכל ה'. ועוד צוחה, צא מכאן יששכר איש כפר ברקאי שמכבד עצמו, דכריך ידיה בשיראי ועביד עבודה, ונמצא מבזה קדשי שמים ליגע בהן בידו. ועוד צוחה שאו שיערי ראשיכם ויכנס יוחנן בן נרבי תלמיד פצאי ומילא כרסו מקדשי שמים. ועוד צוחה עורה שאו שיערי ראשיכם ויכנס יוחנן בן נרבי תלמידו של פנחס וישמש את העם: אמרכלים. אמר רבי יין ואוכל ארבעים סאה גזולות בקינות סעודה אמרו כל ימינו של יוחנן בן נרבאי לא נמצא נותר במקדש מאי סלקא ביה ביששכר איש כפר ברקאי אמרי מלכא ומלכתא הוו יתבי מלכא אמר גדיא יאי ומלכתא אמרה אימרא יאי אמרו מאן מוכח בהן גדול דקא מסיק קרבנות כל יומא אתא איהו אחוי

אלא מפני שאמרו חכמים אין פיאה לירק. ואם תאמר מכל מקום ליפטר ממעשר מפני שהפקירם והפקר פטור ממעשר וי"ל כצ"ה דלמרי צמק' פאה [פ"ו מ"א] אינו הפקר עד שיופקר לעניים ולעשירים כשמטעה וילפינן (בירושלמי) משמיטה דכתיב תשמטנה ונטטתה מה ת"ל ונטטתה יש לך נטישה אחרת שהיא כזו ומה היא זו הפקר לעניים ולעשירים א"כ אפילו בית שמאי דילפי מפיהו וסברי דהפקר לעניים הפקר (ה) (הכא מחייבי משום דהפקר צטעות הוה) וטעמא מפרש התם דכתיב צפיאה לעני ולגר מה תלמוד לומר תעווב אוחס יש לך עויצה אחרת שהיא כזו ומה היא זו לעניים ולא לעשירים ומיהו צפיאה גופיה כולי עלמא מודו דפטורה כדדרשין צספרי וצא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך יצא זה שיש לו ללוי חלק בהן שאם הוא לוי עני נוטל פיאה: **דכריך ידיה בשיראי.** פירש בקונטרס וחלינה פוסלת בקדשים דכתיב ולקח הכהן צעינן שמהא לקיחה צעמנו של כהן וא"ת והא גבי לולב לא אמרינן הכי צפרק לולב הגזול (סוכה דף טו.) גבי לא ליעקוב אינש לולבצ צסודרס רבא אמר לקיחה על ידי ד"א שמה לקיחה ומירך ר"י דהתם מיירי צאוחו הלולב על ידי סודר כעין צנת כגון שכתך הלולב צסודר ואוחו צסודר צסודר מסיעוה להחזיק וכי האי גוונא לא הויא חלינה" וכן משמע צהיהא שמעמא דצהי אינש לולבצ צהושענא דילמא נתרי טרפי והוי כחלינה רבא אמר מין צמינו אינו חוץ משמע דצשאינו מין חוץ והיינו משום דהיהא הוי כעין דשמעמין דכריך ידיה צשיראי דכי האי גוונא שייכא חלינה"ט:

הדרן עלך מקום שנהגו

הכי גרסינן **נימא הלפא סנאי הוו לא תרי סנאי הוו סנא קמא דרבי יוסי היינו ר' שמעון וסנא קמא דרבי יוסי ומאי אף אקמייתא: נימא הלפא סנאי הוו.** תנא קמא דר' יוסי ללפת ולכרוב ולא לקפלוט ותנא קמא דרבי שמעון ללפת ולקפלוט ולא לכרוב ורבי יוסי ורבי שמעון כי הדדי צצירא להו ללפת ולכרוב ולקפלוט: לא. ת"ק דר' שמעון הוא ר' יוסי ות"ק דר' יוסי הוא ר' שמעון ומאי אף דקאמרי תרווייהו אקמייתא דתנא קמא דידהו קיימי דהיינו אלפת דקאמר תנא קמא דרבי יוסי ללפת ולכרוב וקאמר ליה רבי יוסי אף לקפלוט כמו ללפת אבל לכרוב לא ותנא קמא דרבי שמעון נמי הכי קאמר ללפת ולקפלוט כרבי יוסי וקאמר ליה רבי שמעון אף לכרוב כמו ללפת אבל לקפלוט לא דהיינו כתנא קמא דר' יוסי: בן צוסיין. שם אצוי צוסיין: **כפליים צמעושר גרסי'.** אי אתן לכס כפליים שיש לכס עכשוי פיאה אתן לכס חולין מתוקנין ומעשרין: אינו **נוטנין פיאה לירק.** משום דמפקע ליה ממעשר דכתיב (דברים יד) וצא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך מי שאין לו נחלה עמך חייב לעשר יצא פיאה שיש לו נחלה עמך דהפקר ניהו וכן צצשיעת דהפקר פטור ממעשר דכתיב (שמות כג) ואכלו אציוני עמך ויתרס תאכל חית השדה מה חיה אולכת ופטורה ממעשר אף אציונים פטורין מן המעשר: **למה ליה למימר להן לא מפני כו'.** הא קא ייביז להן כפליים ומיחזו חזו דלא עין צרה היא: **דלא נימרו דהוי מדחי לן.** ולא יתן לנו כלום דמה לו ליטול זו וליתן פי שנים לפיכך הולך לפרש להן טעמא של דבר: **עוורוס קדשים.** עור עולה ותטארת ואשמות ואקרבנות ציצור שמתחלקין עורות קדשי הקדשים לכהנים דכתיב (ויקרא י) עור העולה אשר הקריב וילפינן צוצחים (דף קג:) מעולה כל עורות קדשי קדשים: **ולערב.** שכל יום היו מחלקין אותן לאנשי בית אב צצעדו היום שהמשמר היה חלוק לששה צתי אבות לששה ימים ומה שהגיע ליומן הן מרובות הן מועט הוא נוטל א"ע"פ שיש יום שמרצים היחידים להציא ציוס זה מחצירו: **צעלי זרועות.** שהיו צכהנים חוקים מחציריהם: **לערב צבת.** דכולי משמרה תיהו התם ולא ייחמו לצעלי זרועות ליטול צזרוע: **גדולי כהונה.** שריס צצבהן: **עמדו צעלים.** כל כהני משמרות יחד והקדישום לצדק הצבת: צצרי **הצית.** רחצה פנויה חוץ לעורה ויש שם מעלות דלמרינן צצ"ק דיומא

(דף נח.) **דלם.** דופי: **קורוס.** מחוצרין. עוציו של אילן קרי קורה: **צייסוס.** כהן גדול היה וכן כולן (ו) והיו להן צצדים מתסנין וחוצטין את העם: **אלתן.** מקלותיהן כמו לא צאלה ולא צרומח צצמסכת צצבת (דף קג.) **לחישתן.** יועלי רע: **קולמוסין.** שהיו כותצין איגרות לרעה: **אמרכלים.** אמר רבי יין ואתך כל צורך הקדש: **שטימאוו.** דכתיב (שמואל א ב) אשר ישכבון את הנשים: **כריך ידיה צשיראי.** וחלינה פוסלת צצקדשים דצעינן ולקח הכהן (י) שיקח צצמאוו ועוד דצזיון הוא: **ישמעאל בן פיאה.** כשר היה אבל אנשי ציתו היו צעלי זרוע: **שלש מאוס עגליו.** שהיה מגדל צציתו כהנים הרבה: **מאי סלקא ציה.** מה גמול צצמלס: **מלכא ומלכתא.** מלכי צית צצמונאי: **גדיא יאי.** גדי טוב למאכל יותר מן הכבש:

(א) אולי צ"ל בן מנאס יין וכיסי צירושלמי כאן לא שהי גורס צירושלמי בן נבי היין ובמוספתא הגי' מעשה צבן נבו ועי' צצמלה העיטס כאן.

מקום שנהגו פרק רביעי פסחים

1. ואם כבש יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה: ויקרא ד לב
2. אם פשע הוא מקריב את קרבנו ויקריב אותו לפני יי: ויקרא ג ז
3. ואם עז קרבנו ויקריבו לפני יי: ויקרא ג יב

גליון הש"ס

גמ' אפר רב יוסף בריך רחמנא. כעין זה יצמות קה ע"כ:

הגהות הגאון מוה' ליב פישלם

[א] צ"ל בין בחול בין בשבת. (עין במשנה ממד נחטט): [ב] צ"ל ועבד שבת ע"ש: [ג] חר וי"ל אם שחטו [אחר חלות] קודם לתמיד כשר (עין במשנה דף ס"א ע"א): [ד] חר וי"ל אם שחט קודם לנס התמיד כשר (ע"ש): [ה] חר וי"ל חוץ מהקודם חללים ואומרים שחטתה מזה בשעת (עין דף ס"ח רע"ב):

מוסר רש"י

אחרי בדידה. גליון גסות וליטות ומד מלגלות (כריתות כח). לביטורפסיה. לגמולת, לשגא אחרינה למתקומו (שם). הדרן עלך מקום שנהגו

אחרי בדידה אי גדיא יאי יסק לתמידא אמר מלכא הואיל ולא הוי ליה אימתא דמלכותא ניפסקו לימיניה יהב שוחד ופסקיה לשמאליה שמוע מלכא ופסקיה לימיניה אמר רב יוסף * בריך רחמנא דאשקליה ליששכר איש כפר ברקאי *⁶ למוטרפסיה מיניה בהאי עלמא אמר רב אישי יששכר איש כפר ברקאי לא תנא מתניתין * דתנן ר"ש * אמר כבשים קודמים לעזים בכל מקום יכול מפני שמובחרין במינן ת"ל *¹ אם כבש יביא קרבנו מלמד ששניהן שקולין כאחד רבינא אמר אפילו מקרא גמי לא קרא דכתיב *² אם כבש *³ אם עז אי בעי כבש לייתיה אי בעי עז לייתיה:

אחרי בדידה. גליון נחוק: **אימתא דמלכותא.** לא דיו שלא אמר כמותי אלא שאמר אף גליון נחוק: **דאשקליה.** שהשיא עינו וגמולו: **למוטרפסיה.** גמולו: **לא סגא.** לא שנה משנה ובדידות: **כבשים קודמין לעזים.** ככ"מ כתב כבש תחלה: **אם כבש יביא לחטאת.** כאן הקדים שעירה לכבשה דכתיב בפרשה עליונה והביא את קרבנו שעירת עזים וגו' והדר:

אם כבש יביא וגו': אם כבש אם עז. * גבי שלמים מדלגה הראה לך הכתוב רמו מוצמר בזה מזה שמעת מינה ששניהן שוין: הדרן עלך מקום שנהגו וסליקא לה פסח ראשון

סדר והלכות קרבן פסח ראשון בקצרה

ממנו מן החבורה שיאכל זה (אכל ב' חבורות יכולין לאכול פסח א' ב' מקומות) (כ"פ הכ"מ) וכשר הפסח שהוליו עקיקרה והנהגה חוץ לחבורתו מן האהב ולחון נאסר באכילה. הפסח אינו נאכל אלא בדיקה מחילה ו' חבורות שאוכלין צבית א' זריכין כל חבורה לעשות היקף מחילה לעמלן ואלו הופרין פניהם לכאן ולא לכאן שלא יראו מעורבין וכלה מותרת להחזיר פניה ושמש א' שמשמש לשניהם והתחיל לאכול ואוכלו בפיו כשהולך לשמש לחבורה אחרת קופץ פיו ומחזיר פניו עד שמגיע אל חבורתו נפרטה המחילה אינן אוכלין וכן אם נעשה מחילה בין חבורה א' אינן אוכלין עד שמסתלק: בתחילת הסעודה שנכנסו רק ב' מהחבורה זריכין להמתין על השאר אבל ג' שנכנסו בזמן הסעודה אינן זריכין להמתין: נטמא מקצת האברים שורף את הטמאים ואוכל הטהורים. נטמא שלם או רובו שורפין אותו לפני הבירה כדי לביישן שלא נזהרו בו ושורף מעלי המערכה ואם ראו הצעלים לשורפו בקש וזקנים משל עצמן שורפין. ונטמא מיעוטו והנותר שורפין בחלומותיהן מעלי עצמן. ונטמא הצעלים מקצתן אע"פ שהתחילו כבר לאכול ונטמאו זכו הטהורים בחלקם של טמאים אבל התחילו כולן לאכול ונטמאו מקצתן חלק הטמאים ישרף וה"ה אם טמא. אינן הפסח נשחט וזרק ונאכל אלא למנוי ולגמוליים ולטהורים ולשם פסח. המאכיל פסח ראשון או שני למומר או גר תושב ולנכרי אף על פי שנימול מכין אותו מכת מרדות וישראל על שאל פסח חייב מלקות: מילת בניו ועבדיו וטבילת שפוחיתו של גדול מעבכתו מלישחטו לאכול הפסח ולא עבדיו ושפוחיתו של קטן מעבכיתו את הקטן. לכתחלה לא שחטו על יחיד ואם שחט זריך שיהיה ראוי לאכול את כולו וכן אינן שוחטין אלא על מי שראוי לאכול כזית ממנו משעת שחיטה עד שעת זריקה. הרבה נמנין על פסח א' עד שיהא כזית לכל א' ונמנין על מוח צדראש אבל לא על הגידין הרכין שסופן להקשות ולא על מוח צבוקיות. וכל זמן שלא נשחט עדיין יכולין למנות עליו ולמשוך ידיהן ממנו ואף כולן יכולין למשוך ממנו רק שיאמר א' מהם ואין נמנין על שני פסחים כאחד וכשנמנה על שנים יאכל מן הנשחט ראשון. ואין זולין שני פסחים כאחד. אינן עושין חבורה נשים ועבדים קטנים ועבדים אבל עושין חבורה כל אחד לעצמן ולכתחילה אינן עושין חבורה כולה קטנים או חולים וקנים ואוננים וגרים. שחטו לכשרים ולפסולים כשר אבל זרק הדם לכשרים ולפסולים פסול שהזריקה חמורה שהוא עיקר הקרבן אפי' שיצב בשעת שחיטה ע"מ לזרוק לכשרים ולפסולים פסול אבל הישב לזרוק שלא לאוכליו כשר שאין מחשבת אוכלין ושפחתו הכענים אפי' שלא מדעתן ומי שאינו צדומו שחטו עליו מדעתו מנמן שזיה לו ואם שיהא פסול וזכו וצדו הגדולים ועבדו ושפחתו העבדים ואשתו כ"ז שלא מיחו היו מדעתן. ואין שוחטין על חזי עבד וחזי בן חורין: זמן אכילת הפסח מן התורה כל הלילה ומדרבנן עד חלות ומה שנותר עד הבוקר באש תשרף: טעון הלל בשעת אכילתו. אסור לשבר עכס מפסח טהור שיש עליו כזית צד או שיש בו מוח אפי' לאחר זמן אכילתו אפי' מפסח שנפסל וצדו שהיה לו שעת הכושר בשחיטה וחזיקה. לפיכך שורפין עצמות הפסח בכלל הנותר שלא יבוא לדי תכלה. וכל הנאכל בשור הגדול אחר שנבשל הוא שנותר לאכול כנגדו מן הגדי הרך אחר גלייתו: * כשמקריבין הפסח בחול ובטהרה ובחבורה גדולה שהאוכלים מרובים מקריבין חגיגה עמו כדי שיהא הפסח נאכל על השובע ואוכל מחגיגה תחלה ומצרך בא"י אמ"ה אקב"ו על אכילת הזבח ובאחרונה אוכל מגוף הפסח כדי שיהא הפסח גמר שביעה ומצרך בא"י אמ"ה אקב"ו על אכילת הפסח ואוכל אפי' כזית מבשר הפסח ואינו טועם אחריו כלום. והחגיגה נאכלת כשאר שלמים. ובשר חגיגה שעלה עם הפסח על השלחן זמן אכילתו כפסח עצמו. מי שאבד פסחו ומלאו אחר שהפריש פסח אחר יקריב איזו שירצה והשני יקריב שלמים. פסח שנותרו צבליים יקריב כולו שלמים ומעות פסח שנותרו יקריב ג"כ שלמים ופסח שלא בזמנו יקריב שלמים. מחוסרי כפורים שחל יום הבאת קרבנותיהן ז"ז שוחטין עליהן ומקריבין קרבנותיהן ז"ז בין קודם שחיתת הפסח בין אחר שחיתתו ואוכלין פסחיהן לערב ואין שוחטין עליהן עד שימסרו קרבנותיהן ז"ז שמה יפשו: מלורע שחל שמיני שלו ז"ז וראה קרי בו ציום הרי זה טובל ונכנס לעזרת נשים. ישראל ערל שחל בע"פ שוחטין עליו אחר שחל אבל גר שחל ז"ז אין שוחטין עליו: מי שצב צבית הפרס ה"ז מנפה והולך ואם לא מנף עכס ולא נטמא שוחט ואוכל פסחו וכן צבית הפרס שידוש טהור לעשה פסח:

(יתר הלכות הפסח יבואר לקמן דף צב. בהלכות פסח שני)

[א] יפי ובה דיו ממנו וי"א לשון ארמי הוא ופי' נעל חלקו וגורלו מן העושה כנגד חובתו. ערוך. [ב] כריתות כח. [ג] ופי' רש"י שם כריתות. [ד] ונקמן לא. [ה] ונקמן כ"ז. [ו] ונקמן סג. [ז] ונקמן ט. [ח] ונקמן טז. [ט] ונקמן ע"ד. [י] ונקמן פ"ט.

א) יומא כח: (ב) יומא ס"א
ל"ג, א) [לקמן עט: יומא
ג'ג], ד) [יומא ג'ג, ל'ג],
ה) כס"א: [ערב, ו] י"ג
ס"ד, ג) [ע"כ: ח] [במזכר
כח, ט] [ויקרא כד,
ז] [בעשרה, אולי י"ג צ"ל]

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ציונים וכו'
לאמלת כהנים ברכות
והיטה:

גלוין הש"ס

רש"י ד"ה אלא אבר
רבא דהיינו מחצי שבט
וכי רש"י שבת ד"ט ע"ג
ד"ה מנחה גדולה וצ"ע
מסוגל דיומא דף כח ע"ג
ורש"י לקמן דף כג ע"ג
ד"ה ט"ו מילין:

מוסף רש"י

הל ערב פסח להיות
בערב שבת. הולך למהר
תמיד של בין הערבים בכל
ימלת לפי פסחים נשחטו
אחריו וצ"ח ללול מבערב
יוס [יומא כח.]. עליה
הלבי השלמים. ורש
ליה לטון השלמה. עליה
על העולה. תמיד של שחר,
האמורה בל הקדשות, ולא
על שצן הערבים, למד
על תמיד של בין הערבים
שהוא אחרון לכל הקדשות
(שם ג'ג).

מוסף תוספות

א. אביו ורבה מדרו. תוס'
שא"ל. ב. א"כ מאי שנא
דאין שינוי בויכין לר"ע
כמו לר"י ולימא ר"ע
מוספין בחולת יצוי שעה
שישית. עט.

תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

נח.

עין משפט
נר מצווה

א א ב מ"י פ"א מה'ג
תמיד הלכה ג ה סג
עין קל:
ב ג מ"י פ"ד שם הל' י"א
ופ"ה הל' י"א:

תורה אור השלם

1. את הכבש אף
תעשה בבקר ואת הכבש
השני תעשה בין
הערבים: במדרב כח ד'
2. וקאש על המזבח
תוקף בו לא תכבה ובער
עליה הכהן עצים בבקר
בבקר וצדך עליה העלה
והקטיר עליה חלבי
השקמים: ויקרא ו ה

רבינו הגנאל

תמיד נשחט בשמונה
ומחצה וקרב בתשעה
ומחצה כו'. מנא הני
מילי, ובא ר' יהושע
לפרש כי מן התורה
הוא זה השינוי, ונדרו
דבריו, ופשיט רבא מצוה
התמיד של בין הערבים
מבי ינטו צללי ערב.
מאי טעמא. בין הערבים
משעה שמתחיל היום
להערים משמע תחילת
שעה שביעית הוא בין
שני הערבים בין ערב
דאמול לערב דהאידנא
שכל הלילה נקרא ערב
שנאמר יהי ערב יהי
בקר ונמצאת מצות התמיד
מתחלת שביעית. הלכך
כל השנה דבעינן להשלים
כל קרבן ואחר כך תמיד
של בין הערבים דאמר
מר הקטיר עליה הלבי
השלמים, השלמים למה
לי, וכי אין מקטירין
אלא הלבי השלמים והלא
לכ"ה החטאות והאשמות
כיצא בהן, אלא לומר
לך עליה השלם כל
הקרבנות כולן, וכיין
דאיכא בכל השנה נדרים
ונדרות בעדין להו קודם
התמיד של בין הערבים
מאחרין לה לתמיד שתי
שעות ומחצה ועדיין ליה
בשמונה שעות ומחצה.
ערב פסח דבעינן פסח
אחר התמיד עדיין ליה
בשבע ומחצה. כדי שתהא
השעות ביום לשחיטת
הפסח. הל ערב הפסח
להיות בערב שבת דאיכא
נמי צליות הפסח דבעינן
מבעוד יום. עדיין התמיד
כדון התורה בשש שעות
ומחצה. ת"ר כסדרו בחול
כך סדרו בשבת דברי ר'
ישמעאל ר' עקיבא אומר
כסדרו בערב הפסח ופריש
ליה אב"י הכי, כסדרו בחול
בערב הפסח בשבע שעות
ומחצה כך סדרו בשבת
בערב הפסח דברי ר'
ישמעאל, במצוא דברי ר'
ישמעאל כמשתנה דקתי
בשבע שעות ומחצה בערב
הפסח נשחט התמיד בין
בחול בין בשבת, ר'
עקיבא אומר התמיד של
בין הערבים של שבת
בערב הפסח היה נשחט
בשש שעות ומחצה כסדרו
בערב הפסח שחל להיות
בערב שבת. ובהא פליגי
ר' ישמעאל סבר מוספין
קודמין לבויכי לחם הפנים
הלכך מוספין בשש כו'.
ור' עקיבא סבר בויכין
קודמים הלכך בויכים
בחמש ומוספים בשש
והתמיד בשש ומחצה.
ודחי לה רבא להא דאבי
ואמר הכי מינ"ץ כסדרו

תמיד נשחט. מאחרין ליה תרתי שעי. אזל טפי לא שלא
היו רואים לעשות כל כך צלמאס סמוך לחשיכה ורצא
דמפרש לקמן מילתיה דר' ישמעאל כסדרו צחול צלמאס כן סדרו
בשבת ערב הפסח וקרב הפסח (בשמונה) ומחלה היינו צוחק
משום מכמר צישרא:

מוקמינן ליה אדיניה בו' שעות
ומחצה. צריש אמר
להן הממונה (יומא דף כח:). פריך
ונשחטיה מתי משחרי כמלי פי'
מתחלת שבע ומשני משום
דלא מכווני:

רבי ישמעאל סבר מוספין קודמים
לבוזיין. דוקא בשבת דערב
הפסח פליגי דאיכא הימירא
שמקדמים אותם מפני עשיית הפסח
שאחריו ולא שייך למיגור אטו חול
אזל בשבת דעלמא קרב כסדר
המול גזירה שבת אטו חול:

וקעבידינן ליה בו' ומחצה.
ואי'ט וליעבדיה

במתלת שמונה ופי' צקונטרס לפי
שאין חלוק הלחם כלה צקוף שבע
ואין נראה לר"י דהא לר"ע קאמר
צויכין בחמש ומוספין בשש משמע
לר"ע ליכא שהיה צקונטרס וחילוק
לחם אלא שעה ג' ונראה לר"י כלשון

אחר שפי' צקונטרס:
מידרי ר"ע כסדר הפסח שחל

להיות ערב שבת קתני.
אע"ג דלרצא נמי איכא למיפרך

כדפריך צקמן רבא צר עולא מדי
כסדרו צחול צעלמא כן סדרו בשבת
בערב הפסח קתני רבא לא חשיב
ליה פירכא דהא ר' ישמעאל
אמתני' קאי דקתני ערב הפסח
זוה זין צחול זין בשבת ועליה
פליגי רבי ישמעאל ולכן לא היה
לריך להזכיר דצדיו ערב הפסח:
חיישינן למיכמר בישרא.

הואיל ואין הדעת
קציו דומה שבת כדאמר צפק

[אלו דצריס] [לקמן דף סה:]:
דצרי

קא מיפלגי במוספין קודמין לבויכין קמיפלגי רבי ישמעאל סבר: מוספין
קודמין לבויכין ערב להו למוספין בשש ובויכין בשבע ועביד ליה
לתמיד בשבע ומחצה רבי עקיבא סבר בויכין קודמין למוספין בויכין
בחמש ומוספין בשש ועביד ליה לתמיד בשש ומחצה מתקיף לה רבא
מיד רבי עקיבא כסידרו בערב הפסח שחל להיות בערב שבת קתני
כסידרו בערב הפסח שתמא קתני אלא אמר רבא הכי קאמר כסידרו
בחול דעלמא כך סידרו בשבת בערב הפסח דברי רבי ישמעאל רבי
עקיבא אומר כסידרו בערב הפסח ומתני' דקתני בין בחול בין בשבת רבי
עקיבא היא במאי קא מיפלגי במכמר בשרא קמיפלגי רבי ישמעאל סבר
חיישינן למכמר בשרא ורבי עקיבא סבר לא חיישינן למכמר בשרא
אי

בחול מאחרין ליה חדא שעתא משום נדרים ונדבות אזל בשבת למה לי לאחרינהו צעלמא צשאר צצמות לא חיישינן לאקדומי
ולשנויי מחול ידייה משום נדרים ונדבות דחול אזל השתא משום פסחים צעין לאקדומיה: צויכין. היא לצונה הנמונה צשני צויכים
על שתי מערכות של לחם הפנים וצצבת היו מסלקין הישנה ומסדרין את החדשה דכתיב ציום השבת יערכנו [ויקרא כד] ומקטיר הצויכין והן
מתחין הלחם לאכילת כהנים (ה) והיתה ללחם לאזכרה [שם] וחולקין הלחם מיד וצריך שעה אחת להמסק כן: ר' ישמעאל סבר מוספין
קודמין. לסילוק צויכין והקטרתן וזמן מוספין אורחיהו צשש דכתיב צבו יום ולא כתיב צבו צקר דכתיב דצרי יום ציומו [שם כג] וקיימא לן
צקדר יומא צפרק אמר להן הממונה (דף ג'ג). צקר הוי הקדמה ויום משמע איחור: וצויכין צצבע. דעבי לאחרינהו דצמוספין כתיב (י) יום
וצצויכין כתיב (י) ציום צרי זימני ומחא לציפין טעמא דאמר מוספין קודמין לצויכין צצמסקת יומא (ש) מדכתיב צבו ציום השבת ציום
השבת צרי זימני לאחר ועצדין ליה צצבע ומחלה. והוא הדין דמצי למיעבדיה צצמלת ח' אלא חדא דשמא און חילוק לחם הפנים כלה צצוף
צצבע ועוד כל הני זימני לא משניין ליה אלא צשש ומחלה כדדייה או צצבע ומחלה כשאר ערבי פסחים: צצויכין קודמין. וטעמא נמי מפרש
התם גמר חוקה חוקה מצחימין: מי קתני ר'. צצמילתי דצרי עקיבא. ולהכי לא פריך ליה אמילתיה דר' ישמעאל דאיהו נמי אמר כוותיה דאב"י
צצמקלת ובהוא מנקת פריך ליה רבא צר עולא לקמן [ע"כ]: כסידרו. של תמיד: צחול דעלמא. כל ימות השנה דהיינו צשמונה ומחלה כך סדרו
צצבת בערב הפסח דלא מקדמין ליה למהר שחיטת הפסחים אחריו דהואיל ואינו יכול ללול עד שמתחיל חיישינן שמתא יתחמם צצר הפסח
ויסריח: ר' עקיבא אומר כסידרו. שאר ערב הפסח מפני שהפסחים מרובים וצריך להקדים: לא חיישינן למכמר בשרא. חומים
הצצר דומה לו בצאיהו נשך (צ"מ עד). על הכומר של זיתים שמתחיל יחד ככלי כדי שיתחממו ונע' פירש"י צצומש מקן מ"ג פסוק ל':

בחול בערב הפסח קתני כסדרו (ה) בחול שתמא קתני. ופריש רבא הכי כסדרו בחול בעלמא בשמונה ומחצה כך סדרו בשבת בערב הפסח. ר' עקיבא אמר כסדרו בכל ערב הפסח בשבע ומחצה כך סדרו בשבת בערב
הפסח, כמתחין דקתני בין בחול בין בשבת בשש ומחצה. ובמכמר בשרא פליגי, ר' ישמעאל סבר כיון דלא צלינן ליה עד לעת ערב, אי שחטת ליה לפסח משעה שחייבת אתי בשרא למכמר, אלא מאחרין ליה
רשחטין ליה [לפסח] משעה ששייית ולמזלה, ור"ע לא חייש למכמר בישרא. פי' כמכמר. כגון כימור כדגריסין באידוהו נשך בויחום כמכר עיולי לבי דפא כו'.

(ה) [נראה כי לפני דכתיב כהיה גי' אחרת בגמ' דכפא מקשה על אב"י דגם דצרי ר"י א"א לפש כן דמדי כסדרו חול צע"פ קתני וכו']